

Съюзът на физиците в България и фондация „Еврика“ организират Национален конкурс за есе „Проф. Никола Балабанов“ за ученици и студенти на тема „Физик, от когото се възхищавам“. В Конкурса се включиха 98 ученици от 24 основни и средни училища, както и студенти от три висши училища, които в три възрастови групи представиха своите виждания по темата на Конкурса. Есетата са оценени от жури и са представени на Младежката научна сесия в рамките на 53. национална конференция по въпросите на обучението по физика на тема „Изучаване на квантова физика за устойчиво бъдеще: от учебната зала до индустрията“.

Медиен партньор на форума е Национално издателство „Аз-буки“.

По традиция вестник „Аз-буки“ публикува отличените творби.

Лаборатория на знанието

Даниела Кафеджиева – VII клас, I място
ИСУ „М. Драгинов“, с. Драгиново, общ. Велинград
Научен ръководител – инж. Мариана Радева

Някъде прочетох, че „съвременното образование има нужда от личности за пример“, затова ще ви разкажа за физиците, от които се възхищавам и са пример за мен: моята учителка по физика и доц. д-р Владимир Божилков – носител на престижната награда „Питагор“ на МОН за комуникация на науката, известен учен, изследовател, астрофизик и преподавател в катедра „Астрономия“, комуникатор на науката и заместник-декан на Физическия факултет в СУ „Св. Климент Охридски“.

Ще започна с това, че обичам да уча, а училището, в което уча, дори и да е на село, е много специално място за мен. В него се учим от най-добрите – нашите учители, които ни разбират, подкрепят и вдъхновяват. Много съм благодарна за всички възможности, които ми се предоставят, включително и за тази да участвам в конкурса, и знам, че ще успея да постигна мечтите си.

Още от малка слушах как сестра ми говореше за физика и астрономия, когато си учеше уроците. Оттогава този учебен предмет за мен беше един свят, пълен с чудеса и загадки, в който винаги съм искала да надникна. И ето, когато станях в пети клас, моя класна ръководителка стана преподавателката по физика. Бях толкова развълнувана! Когато започнахме да учим уроците, нейният ентусиазъм и начин на преподаване превърнаха физичните явления във възбудяващ свят, изпълнен с увлекателни истории, а експериментите – в приятно преживяване. Всеки урок с нея е пътешествие в света на науката, където откривахме нови знания и разкривахме все повече тайните на природата. Чрез проектите, опитните постановки и моделите, които изработвахме, тя ни научи да

прилагаме знанията си в практиката и да развиваме своята креативност и изобретателност.

Благодарение на нейното усърдие и любов към физиката беше изцяло променен и модернизирал (по предложен от нея проект) кабинетът по физика, който се превърна в място, където ученето е истинско приключение сред планетите от Слънчевата система. Тя е човек, който гори от желание да предаде знанията си, и винаги с много любов обяснява физичните понятия на разбираем език. В нейните часове никога не е скучно. Благодарение на нея, аз и моите съученици открихме колко увлекателна може да бъде физиката, от която всички се плашихме.

Възхищавам се не само от това, което прави, но и затова, че ни учи и на важни житейски ценности – да бъдем добри хора и че всички хора са равни и заслужават уважение независимо от религията, която изповядват. Според нея училището е мястото, където всеки ден трябва да научаваме нещо ново и да откриваме света около нас. Аз мисля, че когато срещнем човек като нея, който може да ни покаже науката по нов и интересен начин, уроците понякога трудни, понякога лесни, стават като приключение, в което всяко ново знание ни прави по-любопитни и жадни да разберем още повече.

Такъв човек е не само моята учителка по физика, но и доц. д-р Владимир Божилков, когото имах възможност да срещна миналата година в нашето училище. Във връзка със 110-годишния юбилей и в Седмицата на природните науки и иновациите по покана на нашата гостоприемница бяха проведени редица срещи с учени – физици, инженери, химици, експериментатори и др. Едни от най-възбудяващите моменти за мен бяха срещите с тях. Те превърнаха училището ни в истинска лаборатория на знанието!

Вселената, която омагьосва

Катерина Божилова – VI клас, I място
22. СЕУ „Георги С. Раковски“ – София

„На Катерина, с пожелание за космическо вдъхновение“ – тези думи изписа един физик в книгата, която му подадох на едно събиране в Парка – Борисовата градина. Бях деветгодишна и само харесвах Космоса. Обичах да се обличам с костюм на астронавт, да играя на мисии и да мечтая. Тогава още не знаех, че мечтата ми ще се превърне и в цел в живота.

На това изложение в Астрономическата обсерватория ученият покани мен и няколко други деца да излезем пред публиката. Той ни превърна в модел на Слънчевата система. Ние – планетите, започнахме да се въртим и обикаляме Слънцето. Аз бях Земята. Най-възбудяващото беше усещането, онова необяснимо чувство на смирение и възхита пред

безкрайността на Вселената. Децата, които преди малко тичахме по пътеките, смеехме се и говорехме шумно, сега бяхме притихнали. Пред очите ни се разкри нещо голямо – Вселената, която омагьосва. Нашата планета е прекрасно място. Научих интересни факти, които никога не бях чувала, но най-вече поисках да знам още.

Този човек – вдъхновяващият учен, успя да направи сложните концепции на астрономията лесно разбираеми и интересни. Разказа ми, че основната цел на физиката е не само да обясни света около нас, но и да ни научи как да мислим, как да поставяме въпроси и да намираме решения на проблемите.

Там, на поляната, беше подредена изложба на космически кадри, снимани

от различни телескопи. Докато ги разглеждах, все едно се пренасях в друг свят. Чудни мъглявини и приказни далечни звезди, все загадъчни обекти във Вселената. Приличаха на космически произведения на изкуството. У мен, малкото момиче, се появиха въпроси: къде сме, кои сме, сами ли сме? Удивлението от тази тайнственост и магия у мен растеше.

И така, от търсене на отговори изникваха и по-сложни въпроси и понятия. Започнах задълбочено да чета книги и да следя научни сайтове.

Моят любим физик положи основите на знанията ми в тази посока. Прочетох в неговата книга и се замислих над думите му, че водата тече надолу „благодарение на силата на гравитацията“, че Слънцето изгаря за пореден път и „благодарение на човешкото ни любопитство всеки ден откри-

ваме по една нова врата и научаваме по нещо ново за нашия свят“. Така, благодарение на неговия подход физиката за мен не е само сложна математика и формули, а една дълбока философия на природата.

Той се отнася към всички с уважение. Успява да вдъхновява и мотивира младите да се развиваме, да се стремим към нови върхове в науката и живота. Пример за учен, който успява да обедини своята страст към физиката с желанието да обучава и въодушевява следващото поколение учени. Той показва, че науката не е просто набор от абстрактни теории, а живо поле за открития и развитие, което има огромно значение за напредъка на човечеството. Възхищавам се от неговата отдаденост на науката и образованието и се надявам, че в бъдеще ще успея да последвам неговия пример.

„Красотата на една падаща тенис топка във вода“ от Димитър Прахов, X клас, ППМГ „Васил Левски“, Смолян – първо място от Националния фотоконкурс за ученици и студенти на тема „Невидимите сили на физиката“, проведен в рамките на 53. национална конференция по физика

Година на чудесата

Адам Хамуд – VII клас, II място
ОУ „Васил Левски“ – Пловдив
Научен ръководител – д-р Красимир Витларов

Физиката е едно от най-възбудяващите и важни научни направления, което не само обяснява законите на природата, но и променя живота ни към по-добро. През вековете физиците са посветили живота си на разкриването на тайните на Вселената. Един от тях, от когото се възхищавам и който е оказал огромно влияние върху моето разбиране за науката и света около нас, е Алберт Айнщайн.

„Не се опитвай да бъдеш преуспял човек; опитай се да бъдеш достоен човек“ – това са думи, казани от един от най-великите физици, който е виждал светът – Алберт Айнщайн. Неговите приноси към физиката, както и философските и социалните му възгледи, оставят дълбок отпечатък в света на науката и културата.

Много хора познават Айнщайн благодарение на знаменитата му формула $E=mc^2$, която показва, че енергията и масата са взаимно

свързани. Тази идея е революционна и променя разбирането за Вселената. Но Айнщайн не се е ограничавал само с тази работа. Той е направил ключови открития и в други области на физиката, като квантовата механика, статистическата физика и теоретичната астрофизика. През 1905 г., в така наречената „година на чудесата“, публикува четири изключителни статии, които революционизират цялата научна общност. Тези статии са основата на неговата Специална теория на относителността, законите на фотоелектричния ефект и теорията на броя на молекулите в газовете. Тези изобретения не само оформят съвременната физика, но и служат като вдъхновение за хиляди учени по целия свят.

Айнщайн е не само физик, но и философ, хуманист и активист. Много хора се възхищават от неговата способност да съчетава ви-

сокото ниво на теоретична физика с човечността и загрижеността за обществото.

Но сред нещата, които ме вдъхновяват най-много у Айнщайн, са неговата упоритост и амбиция да търси истини, които са непознати за времето му. Често се случва, че велики умове на своята епоха не са оценявани и дори са били отхвърляни, но Айнщайн е имал сила на характера да не се отказва от идеите си.

Алберт Айнщайн е физик, от когото се възхищавам не само заради гениалността му в областта на физиката, но и заради философията и подхода му към живота. Неговата работа е била вдъхновяваща не само за учените на неговото време, но и за поколенията след него. Неговите теории и идеи не само променят физиката, но и предизвикват нови начини на мислене в множество други области на живота. Възхищавам се на неговото упорство, любознателност и смелост да гледа света с нови очи. Алберт Айнщайн е пример за това как един човек може да промени света, като търси истината.

*Заглавията са на редакцията. Есетата се публикуват със съкращения